

Vergaderjaar 2006–2007

30 800 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2007

Nr. 5

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BESTUURLIJKE vernieuwing EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 september 2006

Hierbij informeer ik u over de voortgang in het project Kiezen op Afstand.

Ik heb besloten om twee nieuwe experimenten te houden bij de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen op 22 november 2006:

- De mogelijkheid voor kiezers om in een stemlokaal naar keuze binnen hun eigen gemeente te stemmen.
- De mogelijkheid voor Nederlandse kiezers in het buitenland om via internet hun stem uit te brengen.

Stemmen in een willekeurig stemlokaal

Het stemmen in een willekeurig stemlokaal (SWS) houdt in dat de kiezer zelf binnen zijn eigen gemeente op de dag van stemming bepaalt in welk stemlokaal hij zijn stem uitbrengt.

In 2004 en in 2006 hebben eerder al verschillende experimenten met SWS plaatsgevonden. Het laatste experiment is bij de gemeenteraadsverkiezingen van 7 maart 2006 gehouden; 239 gemeenten hebben hieraan deelgenomen. Het ging hierbij om 7,3 miljoen kiesgerechtigden.

Gelet op de positieve ervaringen bij deze experimenten, streef ik er naar om deze manier van stemmen landelijk in te voeren. Een wetsvoorstel met deze strekking is op 22 mei 2006 bij de Tweede Kamer ingediend. Door de vervroeging van de Tweede Kamerverkiezingen was het echter niet meer mogelijk om dit wetsvoorstel tijdig door beide kamers te laten behandelen voor de eerstvolgende verkiezing. Daarom heb ik besloten om bij de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2006 een experiment met SWS te houden.

Op dit moment hebben 231 gemeenten zich (voorlopig) aangemeld voor deelname aan SWS. Dit betreft ruim 7,5 miljoen kiesgerechtigden.

Mede op verzoek van de VNG en de NVVB heb ik besloten om ook bij de Provinciale Staten verkiezingen een experiment te houden, zodat beide verkiezingen onder hetzelfde regime kunnen plaatsvinden.

Stemmen via internet voor Nederlandse kiezers in het buitenland

Bij de Tweede Kamerverkiezingen wordt tevens een experiment gehouden met stemmen via internet voor de Nederlandse kiezers in het buitenland. De stemperiode voor deze groep kiezers is vastgesteld op vijf dagen, te weten van 18 november 2006 tot en met 22 november 2006.

Dit experiment wijkt af van het experiment dat in 2004 bij de Europese Parlementsverkiezingen is gehouden. Zo wordt gebruik gemaakt van een andere stemdienst, die in 2004 is ontwikkeld in opdracht van het Hoogheemraadschap van Rijnland en twee keer met succes beproefd is bij waterschapsverkiezingen. De stemdienst is in de afgelopen maanden aangepast om ook een Tweede Kamer verkiezing te kunnen ondersteunen. De stemdienst biedt vernieuwende mogelijkheden voor kiezers om te controleren of hun stem is aangekomen en of deze correct is geteld. Een andere verandering is dat de mogelijkheid om per telefoon een stem uit te brengen niet meer wordt geboden, aangezien in 2004 slechts een klein percentage van de kiezers hiervan gebruik heeft gemaakt.

De evaluatie van het experiment in 2004 heeft uitgewezen dat de kiezers de mogelijkheid om via internet te stemmen waarderen. Stemmen via internet biedt de kiezer diverse voordelen ten opzichte van briefstemmen. Zo is de benodigde tijd om een stem uit te brengen vrijwel nihil en krijgt de kiezer een bevestiging dat zijn stem is aangekomen. Ook kunnen kiezers in het buitenland nu bovendien wachten tot de verkiezingsdag zelf, zodat zij meer van de campagne en lijsttrekkersdebatten kunnen volgen. Een experiment met internetstemmen is niet zonder risico's. Een deel van die risico's bestaan ook in de huidige praktijk van briefstemmen. Ik heb een risicoanalyse opgesteld die binnenkort aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden.

Na de verkiezing worden van beide experimenten evaluaties opgesteld. Ook deze evaluaties zal ik aan de Tweede Kamer aanbieden.

De Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties,
A. Nicolai